

Ahmet Birsen

Şehrin Köpeklerine Müjdeler

Roman

“Pekâlâ ne yapalım? Ama sen Zeyrek yokuşunda kuyruksuz, tüysüz, uyuz, soğuktan titreyen bir sokak köpeği, ben Panco’nun arkadaşı, başka hiçbir şey değil, yağmura vurmuş, uykusuz, canı burnunda, yüreği Ağaççileği Sokağı’nda, kafası Bomonti tramvay durağından yüz metre uzakta kirli bir yastıkta bir adamcağızım. Ne yapalım? Günün birinde dostluklardan, insanlardan ve hayvanlardan ve ağaçlardan ve kuşlardan ve çimenlerden yapılmış vazife hissiyle çarpan yüreklerle dolu bir alemde yaşayacağımızı düşünelim.”

– Sait Faik, *Alemdağ’da Var Bir Yılan*

Anastasis

Kosta bir kayalığın üzerine çıkıp oturdu.

1910 yılının Paskalya gecesinde bakkal çırağı Balatlı Kosta, Kumkapı Sahilinde boylu boyunca uzanan çıplak ölünün yanından öylece geçip gitti ve bir kayalığın üzerine çıkıp oturdu.

Ne acıdır ki Kosta tam da bu mübarek gecede, Hristos'un üç günlük ölümünden dirilişinin kutlandığı bu aziz yortuda intihar etmeye karar vermişti, kendini denize atacaktı. Lakin çoktan cartayı çektiği belli olan bu sefil adamın görüntüsü yüreğini kederle doldurdu. Korkmuyordu, hayır. Balıklar tamamen yiyip bitirmezse onun da cesedi sahile vuracak, balıkçılar bu güzel yüze tiksintiyle bakacaklar. Yoksul anası, çok acılar çekmiş o Giritli yiğit ve güzel kadın, henüz on dokuz yaşındaki oğlunun taze cesedi başında saçlarını yolacak, ağlılar yakacak. Kosta'yı yüzüstü bırakıp kayıkçının serseri oğluyla nişanlanan Eleni bu ölüm haberiyle yıkılacak, masmavi gözlerinden yaşlar süzülecek, işte diyecek, benim ihanetimin bedeli işte bu; onu çocukça bir hevese kurban verdim. Ve kendine lanetler yağdıracak Eleni, kederle çarpılmış yüzü yine de güzel, üzerinden siyah matem elbisesini hiç çıkarmayacak... Gururlu her genç gibi kendi müstakbel cenaze töreninin hayaliyle sarhoş haldeydi Kosta. Ağlayanlar, dövünenler, utanç içinde bir köşede bekleyenler; bir avuç erik için kalbini kıran komşu kadın, garibanın birine yarım okka rakıyı veresiye verdi diye tokat atan ustası, çamurlu ayakkabılarına tiksinererek bakan Papaz karısı, zalim amcası, zalim amcasının gasp ettiği baba mirasını geri almak için akıl danışmaya gittiğinde

onu kapıdan kovan Nureddin Efendi, Patrik Yovakim, Sadrazam İbrahim Hakkı Paşa, hatta bizzat Kral Yorgi ve Padişah Mehmed Reşad Hazretleri... Hepsi de yeis ve utanç içinde cesedinin başında bekliyor. Bu manzara Kosta'nın gözlerini yaşartıyordu.

Kosta yaşlı gözleri ve titreyen dudaklarıyla doğruldu. Kayalığın üstünden kapkara denize baktı ve intihar kararını aldığı sabah saatlerinden beri ilk kez ürperdi. Yüzme bilmiyordu, beş dakikaya kalmaz ölüp giderdi. Suyun soğuşu beni çarpar en başta, diye geçirdi içinden, ama dişimi sıkar, ciğerlerime su doldururum. Herhalde çok canım acır, ama sonrası sonsuz huzur. Her şey o ilk ânın cesaretinde. Şu zavallı, şu çıplak ceset gibi sahile vuracağım, Kosta artık olmayacak. Bacakları titriyordu.

Efendimiz, sahilde boylu boyunca uzanan o çıplak ceset, tam o anda gözlerini açıp derin bir nefes aldı, sonra o nefesi dünyaya geri verdi. Kuzular analarının memesini hemencecik nasıl tanır- sa biz de efendimizin ruhundan yayılan rayihayı öyle tanıdık ve Makriköy'den Bostancı'ya değin şehrin bütün sokaklarını mutluluk havlamalarımızla inletmeye başladık. Taze ekmeğe ve soğuk suya yemin olsun, bütün nefesler içinde efendimizin nefesi apaçık ve dupduruydu! Onun varlığının kokusuyla başımız döndü. Efendimizin nefesi anne memesine, uzun koşulara, ballı yemişlere, taptaze ekmeğe, yaz sabahlarının şafak serinliklerine, bebek gülüşlerine, fırtınalı günlerde sıcak bir yuvada olmaya, dostlukla uzatılan insan eline, tatlı uykulara ve güzel, iyi ve lezzetli olan her şeye benziyordu.

Gürbüz atların savaş meydanındaki kişnemelerinden daha güçlü havlamalarımız, mutluluk dolu ulumalarımız yeni bir yangın korkusuyla hep tetikte bekleyen şehri ayağa kaldırdı! Yangınlarda bağırıp ahaliyi kurtarmak biz şehir köpeklerinin soylu âdetlerindendi çünkü. Ahali pencerelerden, kapılardan telaşla başını uzatıp da duman görmeyince rahatladı, biz köpekler ise efendimizi arayıp bulmak üzere yollara düşmüştük bile. Aramadan önce onu beklediğimizi bilmiyorduk. O efendimizdi, bunu nasıl bildiğimizi de bilmiyorduk. Efendisini arayan neşeli köpeklerin

çağlıtısını temaşa eden başka meraklı başlar bu kez deprem korkusuyla ürperdi, her tür felaketten Rablerine sığınıp kaderin sillelerine tevekkülden başka çare bulamayarak huzursuz uykularına döndü. Konağına gitmeyip geceyi mezarlığın karşısındaki kasvetli bimarhanenin son katındaki odasında geçiren Mösyö Pontos'un kalbineyse ince bir sızı saplandı, yaklaşan felaketle ilgili sezdikleri, sezgilerine hiç güvenmeyen bu yaşlı doktoru huzursuz etti.

O anda efendimiz uzandığı yerden güçlkle doğruldu ve kendini suya atacak cesareti bir türlü bulamayan Kosta'ya içten bir sevgiyle baktı.

"Gururlu genç adam," diye seslendi efendimiz Rumların dilinde, "daha yaşayacak uzun yıllar var önünde."

Kosta korkuyla irkildi, sesin geldiği yöne doğru ani bir hareketle dönerken ayağı kaydı, neredeyse suya düşecekti, anlık bir içgüdüyle kayaya tutundu, dizlerinin üstünde sürüne sürüne daha emniyetli bir yere geçti.

"Gururlu genç adam, lütfedip yanıma gel!"

Kosta yanından geçip gittiği ölünün hortladığına kanaat getirirse de istavroz çıkaracak gücü kendinde bulamadı, dili tutulmuş gibi öylece kaskatı halde, karanlıkta zar zor seçilen efendimize bakıyor ve titreyen bacaklarında sidiğinin yumuşacık sıcaklığını hissediyordu. Şaşırdı. Ölümün kendisinden korkmadığı kadar korkuyordu hortlamış bir ölüden. Efendimiz kumda oturmuş bembeyaz dişlerini göstererek gülümsüyordu. Kosta hortlakların gülümsediğini duymamıştı, gece gündüz onları düşündüğü yoktu ama bir hortlaktan aşgari beklentisi çürüyüp sarkmış etlere eşlik eden asık ve korkunç bir suratı; kilise diyakozu Kirillos'un suratı gibi. Belki de hortlak değil de bir kazazededir diye düşündü, ya da bir meczup. Cesaretini tekrar topladı, yavaş yavaş emekleyerek efendimize yöneldi.

"Bana mı seslendiniz, Efendi?" diye sordu titreyen sesiyle Kosta.

"Sana seslendim güzel genç. Yanıma gel de beni ayağa kaldır, bacaklarım pek güçsüz."

Kosta ne diyeceğini bilemedi, ayağa kalkıp efendimize iyice yaklaştı. Efendimiz Kosta'ya tutundu, ayağa kalktığında bir eli onun omzundaydı.

